

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-290/16

**Air Berlin plc & Co. Luftverkehrs KG
proti
Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale
Bundesverband eV**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof)

„Predhodno odločanje – Prevoz – Skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov v Uniji – Uredba (ES) št. 1008/2008 – Določbe o določanju cen – Člen 22(1) – Člen 23(1) – Informacije, ki se zahtevajo pri prikazovanju tarif, ki so na voljo javnosti – Obveznost navedbe dejanskega zneska davkov, prispevkov, dodatnih dajatev ali pristojbin – Prosto določanje cen – Zaračunavanje stroškov obdelave, če potnik odpove rezervacijo leta ali če se ne vkrca – Varstvo potrošnikov“

Povzetek – Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 6. julija 2017

1. *Promet – Zračni promet – Skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov v Uniji – Uredba št. 1008/2008 – Določanje cen – Informacije, ki se zahtevajo pri prikazovanju tarif, ki so na voljo potnikom – Obveznost, da se ločeno od navedenih tarif navedejo dejanski zneski, ki jih javnost dolguje iz naslova davkov, prispevkov, dodatnih dajatev ali pristojbin*

(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1008/2008, člen 23(1), tretji stavek)

2. *Promet – Zračni promet – Skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov v Uniji – Uredba št. 1008/2008 – Določanje cen – Prosto določanje cen – Določilo iz splošnih pogojev poslovanja v pogodbah o zračnem prevozu, ki omogoča zaračunavanje stroškov obdelave, če potnik odpove rezervacijo leta ali če se ne vkrca – Nacionalna zakonodaja, s katero je opravljen prenos določb prava Unije s področja varstva potrošnikov, ki omogoča razglasitev ničnosti takega določila – Dopustnost*

(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1008/2008, člen 22(1))

1. Člen 23(1), tretji stavek, Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti je treba razlagati tako, da morajo letalski prevozniki pri objavljanju letalskih prevoznin ločeno navesti zneske, ki jih stranke dolgujejo iz naslova davkov, letaliških pristojbin in ostalih prispevkov, dodatnih dajatev ali pristojbin iz člena 23(1), tretji stavek, točke od (b) do (d), te uredbe, in zato teh postavk ne morejo niti delno vključiti v letalsko prevoznino iz člena 23(1), tretji stavek, točka (a), navedene uredbe.

Ta razlaga je podprta s preučitvijo tako ciljev, ki jim sledi zakonodaja, katere del je zadevna določba iz postopka v glavni stvari, kot njenega konteksta. Cilj člena 23(1) Uredbe št. 1008/2008 je predvsem zagotoviti obveščanje in preglednost cen zračnih prevozov z letališč na ozemlju držav članic in s tem prispevati k varstvu strank, ki uporabljajo te storitve. Cilj obveščanja in preglednosti cen pa ne bi bil

dosežen, če bi se člen 23(1), tretji stavek, Uredbe št. 1008/2008 razlagal tako, da daje letalskim prevoznikom izbiro glede tega, ali bodo davke, letališke pristojbine in ostale prispevke, dodatne dajatve in pristojbine vključili v letalske prevoznine ali bodo te različne postavke navedli posebej.

Poleg tega bi drugačna razlaga člena 23(1), tretji stavek, Uredbe št. 1008/2008 tej določbi odvzela vsakršen polni učinek. Na eni strani bi namreč delna vključitev postavk iz člena 23(1), tretji stavek, točke od (b) do (d), Uredbe št. 1008/2008 v letalske prevoznine povzročila, da bi bili navedeni le zneski, ki ne bi imeli zveze z resničnostjo. Na drugi strani bi popolna vključitev teh postavk v letalske prevoznine povzročila, da bi bil lahko znesek, naveden kot letalska prevoznina, enak končni ceni, ki jo je treba plačati. Obveznost navedbe končne cene, ki jo je treba plačati, pa je že določena v členu 23(1), drugi stavek, te uredbe.

(Glej točke od 29 do 32 in 36 ter točko 1 izreka.)

2. Člen 22(1) Uredbe št. 1008/2008 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da je mogoče na podlagi uporabe nacionalne zakonodaje za prenos Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah razglasiti ničnost določila iz splošnih pogojev poslovanja, ki omogoča zaračunavanje posebnih pavšalnih stroškov obdelave strankam, ki rezervacije leta niso izkoristile ali so jo odpovedale.

Gre torej za splošno direktivo za varstvo potrošnikov, ki se uporablja v vseh gospodarskih sektorjih. V tem okviru bi se lahko neuporaba navedene direktive na področju zračnih prevozov, ki ga ureja Uredba št. 1008/2008, dopustila le, če bi bila ta neuporaba jasno opredeljena z določbami te uredbe. Vendar ne besedilo člena 22 navedene uredbe št. 1008/2008, ki se nanaša na prosto določanje cen, ne besedilo drugih določb navedene uredbe ne omogoča takega sklepa, čeprav je Direktiva 93/13 ob sprejetju te uredbe že veljala.

Prav tako ni mogoče iz cilja, ki se uresničuje s členom 22(1) Uredbe št. 1008/2008, sklepati, da za pogodbe o zračnem prevozu ne bi veljala splošna pravila o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi pogoji. Tako je bilo v peti uvodni izjavi Uredbe Sveta (EGS) št. 2409/92 z dne 23. julija 1992 o prevozninah in tarifah za zračni prevoz (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 427), ki je bila razveljavljena z Uredbo št. 1008/2008, navedeno, da je smiselno, „da se prosto oblikovanje cen dopolnjuje z ustreznimi zaščitnimi ukrepi za varstvo interesov potrošnikov in industrije“.

Sodba z dne 18. septembra 2014, Vueling Airlines (C-487/12, EU:C:2014:2232), ne pripelje do drugačnega sklepa. V tej sodbi je Sodišče štelo, da člen 22(1) Uredbe št. 1008/2008 nasprotuje zakonodaji, kot je bila sporna v tej zadevi, katere namen je bil letalske prevoznike zavezati, da v vseh okoliščinah opravijo prevoz prtljage, ki so jo potniki prijavi, ne da bi za ta prevoz lahko zahtevali doplačilo. Sodišče pa ni nikjer navedlo, da prosto določanje cen na splošno nasprotuje uporabi kakršnih koli pravil o varstvu potrošnikov.

Iz navedene sodbe torej ni mogoče sklepati, da člen 22(1) Uredbe št. 1008/2008 nasprotuje uporabi nacionalne zakonodaje, s katero je opravljen prenos določb prava Unije s področja varstva potrošnikov, kakršne so določbe Direktive 93/13.

Iz navedenih preudarkov izhaja, da prosto določanje cen zračnih prevozov v Uniji, zapisano v členu 22(1) Uredbe št. 1008/2008, ne ovira uporabe take nacionalne zakonodaje za določila pogodb o zračnem prevozu. Nasproten odgovor bi povzročil, da bi se potrošnikom odvzele pravice, ki jih imajo na podlagi Direktive 93/13 s področja določanja cen zračnih prevozov, in da bi se letalskim prevoznikom omogočilo, da bi lahko brez kakršnega koli nadzora v pogodbe, sklenjene s potniki, vključili nepoštene pogoje o določanju cen.

(Glej točke od 44 do 52 in točko 2 izreka.)